

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»
Ректори Донишқадаи давлатии
забонҳои Тоҷикистон ба номи
Сотим Улугзода, доктори илми
филология, профессор
Гулназарзода Ж. Б.
«8» августи соли 2022

Такризи

муассисаи пешбар ба диссертатсияи номзади Усмониён Нозила Усмон дар мавзӯи “Меҳринисо ва хусусиятҳои мавзӯӣ, бадеӣ ва сабкии ашъори ӯ” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.01. – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ

Мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба ихтисос ё соҳаи илм. Диссертатсияи Усмониён Нозила Усмон дар мавзӯи «Меҳринисо ва хусусиятҳои мавзӯӣ, бадеӣ ва сабкии ашъори ӯ» ба банди 5-уми бахши «Соҳаҳои таҳқиқот»-и шиносномаи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мутобиқат менамояд.

Адабиёти охири асри XX ва ибтидои асри XXI, ки ҳам ба даври шуравӣ ва ҳам замони Истиқлолият рост меояд, марҳалаи басо хассос ва нозуки адабиёти тоҷик ба ҳисоб меравад. Хусусан, адабиёти даври соҳибистиқлолии тоҷикон бо ғояву мафкура, эҳёи хувият ва худшиносии миллиаш шоистаи таваҷҷуҳи зиёд мебошад. Вобаста ба ин, таҳаввулоти сиёсӣ ва ақидавии адабиёти даври мазкурро метавон марҳалаи заррин дар эҳёи мафкураи навини адибони тоҷик арзёбӣ кард. Ин таҳаввулоти ҷиддӣ осори зиёдеро дар адабиёти муосир ба вуҷуд овард, ки имрӯз агарчанд қисмати аз онон дар адабиётшиносии тоҷик мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд, аммо қисмати аъзми онҳо боз ҳам ниёз бар пажӯҳишу бознигариро доранд.

Дар миёни ин осор эҷодиёти бонуи суҳанвар ва хушқаломии тоҷик Меҳринисо Бобобекова қарор дорад, ки он муаррификунандаи арзишҳои даври истиқлол ва инъикоскунандаи истеъдоду қарҳои як зани

хушсухани тоҷик ба ҳисоб меравад. Меҳринисо Бобобекова ҳарчанд зодаи даврони шуравӣ аст, аммо ҷавҳари аслии эҷодиёти вай зодаи истиқлол аст, зеро маҳз дар ҳамин давраи тилоии миллату сарнавишти тоҷик чехраи аслии ҳунари шоирии ӯ парда аз рух кушода, шунавандагону ташнагони сухани дилнишину зеборо ғизои маънавий бахшида, марғуби хеш гардонидааст. Ашъори ин бонуи ҳунар чи дар мавзуи Ватан ва афкори дилнишини меҳандӯстона, ки анқариб дар сархати ҳама маҷмуаҳои Меҳринисо қарор доранд, чи дар мавзуи ишқу муҳаббат ва андешаҳои инсондӯстона, ки дар эҷодиёти ӯ ҳукми алифбои зарҳалинро доро мебошанд ва чи дар дигар мавзуҳо, хонданиву шуниданианд ва ҳар хонандаро мутаассир месозанд.

Аммо, бо таассуфи зиёд, ашъори ин бонуи хушкаломи тоҷик то ҳанӯз аз ҷониби ягон муҳаққиқи тоҷик мавриди таҳқиқу тадқиқи ҷиддӣ қарор нагирифтааст ва ба ҷомеаи Тоҷикистон ба таври бояду шояд аз нигоҳи илмӣ муаррифӣ нагаштааст. Аз ин дидгоҳ мавзуи диссертатсия аз масоили мубрами адабиётшиносӣ арзёбӣ мешавад.

Саҳми шахсии довталаб дар ҳалли масъалаи илмӣ ё коркарди проблемаи илмӣ бо арзёбии аҳаммияти он. Сохтори умумии қор, мубраммӣ ва зарурати баргузори таҳқиқ, дараҷаи омӯзиши он, ҳадаф ва вазифаҳои асосии масоили таҳқиқшаванда, мавзӯ, масъалаҳо ва соҳаи таҳқиқот, навгониҳои таҳқиқ ва аҳамияти назариявӣ амалии он, инчунин, нуқтаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда ва хулосаҳои натиҷагирӣҳои муаллиф саҳм ва нуқтаи назари ӯро нисбат ба мавзуи таҳқиқ инъикос мекунанд. Саҳми фардии муаллиф, ҳамчунин, дар омӯзиши назарияҳои олимони муосири ватанию хориҷӣ дар робита ба мавзуи баҳси рисола, таҳлилу таҷзия ва муқоисаи онҳо, омода намудани мақолаю маърузаҳо доир ба мавзуи таҳқиқ зоҳир мегардад. Муносибати методологии муаллиф нисбат ба мавзуи мавриди таҳқиқ нишондиҳандаи саҳми шахсии ӯ дар омӯзиши мавзӯ буда, барои ҳалли илмии масъала замина фароҳам овардааст.

Муаллиф дар таҳияи равиши илмии масъалаҳои дар рисола пешниҳоднамуда, корбурди усулҳои таҳқиқ, таҳлилҳои ҳисобӣ-оморӣ, шарҳу баррасии хусусиятҳои ашъори Меҳринисо, натиҷагирӣ ва ҷамъбасти масъалаҳои таҳқиқшаванда, интихоби маводи илмию бадеӣ ва истифодаи баҷою ҳадафмандонаи онҳо фаъолна иштирок намудааст.

Таҳқиқи ашъори Меҳринисо заҳмати чандинсолаи муаллиф буда, дар шакли рисолаи диссертатсионӣ ба анҷом расидааст.

Натиҷаҳои мушаххаси илмӣ, ки барои он ба довталаб додани дараҷаи илмии дархостшаванда мумкин аст. Диссертатсия фарогири муқаддима, се боб, хулоса ва китобнома мебошад. Боби якуми рисола “**Меҳринисо ва мавзӯю мундариҷаи асосии ашъори ӯ**” унвон дошта, муаллиф зимни он дар фаслҳои алоҳида роҷеъ ба ҳаёту фаъолияти шоирӣ, эҷодиёт, мавзӯю ва мундариҷаи асосии ашъори Меҳринисо Бобобекова сухан ба миён овардааст. Ӯ зиндагонӣ ва эҷодиёти шоирро дар фасли якум кушода, паҳлуҳои гуногуни онро муҳаққиқона боз намудааст. Қиддияти таҳқиқи муаллиф аз нигоҳи амиқи вай ба лаҳзаҳои гуногуни ҳаёти шоира, истифодаи маводи зиёд ва ковишҳо дар атрофи зиндагонии ин бонуи суханвар ба таври равшан маълум мегардад. Дар иртибот бо эҷодиёти шоир метавон гуфт, ки муаллифи рисола бо маҷмуаҳои чи дастҷамъиву чи алоҳидаи шоира комилан ошноӣ дорад ва дар таҳқиқоти хеш ҷамеи онҳоро мавриди истифода қарор додааст. Маълум мешавад, ки Меҳринисо ғайр аз он ки миёни мардуми тоҷик, хусусан аҳли санъат, дӯстдорону ҳаводорони зиёдеро пайдо намудааст, ҳамчунин, яке аз шоираҳои пурқору сермаҳсул ҳам ба шумор мерафтааст. Маҷмуаҳои дастҷамъии зери унвони “Барги сабз” ва “Навниҳолони боғи адабиёт”, ки дар онҳо аввалин шеърҳои Меҳринисо дар қатори дигар шоираҳои тоҷик ба таъъ расидаанд ва маҷмуаҳои таҳти унвони “Исми шаби ишқ”, “Нафаси субҳ”, “Шароби нур”, “Замзамаи зебӣ”, “Меҳроби меҳр”, “Оини хуршед”, «Меҳроби розам– модарам», “Оҳанги зиндагӣ”, ки дар онҳо ашъори ин бонуи ҳунарманд ба таври

алоҳида ба таъб расидаанд, бемуҳобо, далолат бар серкориву пурмахсулии Меҳринисо дар соҳаи шеърӣ шоирӣ менамоянд.

Дар фасли дуҷуми боби мазкур – “Мавзӯ ва мундариҷаи асосии ашъори Меҳринисо” муаллиф мавзӯҳои меҳварӣ ва ғоявии ашъори Меҳринисоро таҳқиқу таҳлил намудааст. Ӯ зимни баррасии ин фасл мавзӯҳое аз қабилӣ: Ватан ва ватандӯстӣ, таблиғи дӯстиву ваҳдат, арҷгузорӣ бар арзишҳои милливу таърихӣ ва ишқу муҳаббатро аз мавзӯҳои ғоявии ашъори Меҳринисо эътироф намудааст. Таҳлилу таҳқиқи мавзӯи мазкур аз ҷониби муаллифи рисола қобили тавачҷуҳ аст, ӯ бо андешаҳои мустақили хеш ва бо мисолҳои муносиб аз ашъори шоира бар ҳалли мавзӯҳои ғоявии эҷодиёти Меҳринисо муваффақ гаштааст. Ҳама мисолҳое, ки муаллиф ҷиҳати исботи фикри хеш ба ҳайси далел истифода намудааст, бо муҳтавои матни фасл пурра таносуби мантиқӣ доранд. Дар ҳар мавзӯи мавриди таҳқиқ қароргирифта муаллиф аз ашъори Меҳринисо мисолҳои муътамаду қонёқунандаро интихоб намудааст.

Дар боби дуҷуми рисола, ки унвони “**Хусусиятҳои бадеии эҷодиёти Меҳринисо**”-ро дорад, муаллиф кӯшиш ба харҷ додааст, то бадеияти ашъори Меҳринисоро боз намояд ва асоситарин васоити тасвириро дар онҳо баррасӣ намояд. Ин боб фарогири чаҳор фасл буда, дар фасли якум нақши санъати ташбеҳ, дар фасли дуҷум – истиора, сеҷум – талмеҳ ва дар фасли охир санъатҳои амсоли: ташҳис, маҷозу киноя, ҳусни мақтаъ ва таҷнис мавриди пажӯҳиш қарор гирифтаанд. Дар ҳама фаслҳои боби мазкур васоити тасвири бадеии ашъори Меҳринисо ба таври басо ҷиддӣ таҳлилу баррасӣ шуда, хусусиятҳои асосии онҳо дар заминаи ашъори гуногунҷанри шоир мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Муаллиф кӯшидааст, ки дар баррасии ҳар санъати бадеии ашъори Меҳринисо вижагиҳои шакливу навъии онҳоро низ ошкор намояд. Махсусан, баррасии ташбеҳ, истиора ва талмеҳ дар ин маврид қобили тавачҷуҳ аст,

зеро амиқтар фурӯ рафтани муаллиф дар таҳқиқи ин се санъати бадеӣ бештар эҳсос мегардад. Шояд аз ҳамин ҷиҳат бошад, ки ӯ санъатҳои мазкури бадеиро ба се фасли алоҳида ҷудо намудааст, дар ҳоле ки санъатҳои боқимондари дар як фасли умумӣ таҳлилу баррасӣ менамояд.

Ҷанбаи таҳлилии муаллиф дар боби дуюм ҳам қавӣ мебошад, ӯ бо муҳокимарониҳои хеш дар атрофи нақши васоити тасвири бадеӣ дар ашъори Меҳринисо назари шахсии худро оид ба мавзӯи мавриди баҳс баён карда тавонистааст. Андешаҳои муаллиф дар таҳлили масоили бадеии эҷодиёти шоира комилан мантиқӣ сурат гирифта, ҳама бо мисолҳои раднашаванда тақвият дода шудаанд. Муҳокимарониҳои муаллиф ба пуррагӣ аз ҷанбаи илмӣ-таҳқиқӣ бархурдоранд. Хулосаи боб ҳам қобили қабул аст, дар он муҳтавои мавзӯи мавриди баҳс ҷамъбасти хуб ёфтааст.

Муаллиф дар боби сеюми рисолаи худ, ки мавсум ба **“Хусусиятҳои сабкӣ ашъори Меҳринисо”** мебошад, оид ба асоситарин вижагиҳои сабкӣ усулҳои эҷодиёти шоира изҳори андеша кардааст. Боби мазкур иборат аз 4 фасл буда, дар ҳар яке муаллиф кӯшиш намудааст, то як хусусияти назарраси сабкӣ ашъори Меҳринисоро пайгирӣ карда, нақши онро дар мазмунсозӣ тасвиروفаринии шоира собит созад. Мувофиқи назарбиниҳои қиёсии муаллиф, дар ашъори Меҳринисо қорбурди вожаҳои нав, нақши ибораву таркибҳои нав, истифодаи вожаҳо ва ибораҳову таркибҳои халқӣ, нақши таноқуз ё парадокс, калимабозӣ ё каламбур, муҷазбаёнӣ ва мухтасаргӯӣ асоситарин ва назаррастарин вижагиҳои сабкӣ ба шумор мераванд. Дар асоси таҳлилҳову муҳокимарониҳои амиқе, ки муаллиф дар баррасии вижагиҳои дар боло зикршуда намудааст, фикри ӯро метавон қобили қабул шуморид; зеро ҳар мисоле, ки вай аз ашъори шоира ҷиҳати исботи фикри хеш овардааст, бо назариёти ӯ комилан мувофиқат менамояд ва шакку шубҳаро дар ин маврид бартароф менамояд.

Дар фасли якуми боб – “Корбурди вожаҳои нав ва ибораҳои ифодаҳои халқӣ” муаллиф кӯшиш намудааст, ки вижагиҳои сабкии ашъори Меҳринисоро ҳамин хел хушку холи баён накарда, хусусиятҳои алоҳидаашонро аз ҷиҳати ифодаи фикр, тарзи баён, шакл ва маънию мазмун баррасӣ намояд. Масалан, зимни баёни вожаҳои нави ашъори Меҳринисо, муаллиф вожаҳои зиёдеро бо ишораи маъхаз ва саҳифаи онҳо оварда, хусусиятҳои асосии онҳоро муайян кардааст. Аз ҷумла, ӯ қайд кардааст, ки хусусиятҳои назарраси вожаҳои нави шеърҳои Меҳринисо – ин ҷанбаи хушоҳангии онҳо, тарзи махсуси ифодаи онҳо, ки иборат аз оҳангу услуби махсуси халқӣ мебошад, аз ду вожаи алоҳида ба вучуд овардани вожаи тамоман наву обнашуста, ба василаи пасвандҳои тасфиру инкор, ки яке василаи баёни малеҳу навозишкорона буда ва дигар услуби мардумиро ба хотир меоварад, ба ҳисоб мераванд.

Дар робита ба ибораву таркибҳои нав ва нақши онҳо дар ашъори Меҳринисо муаллиф қайд менамояд, ки вижагиҳои назарраси онҳо – ин тобиши зебои шоирона доштан, дорои баёни мутаноқиз будан, бо алфози омиёна матраҳ гаштан ба ҳисоб меравад.

Роҷеъ ба вожаҳо ва ибораҳои таркибҳои халқӣ дар ашъори Меҳринисо муаллиф хусусиятҳои шаклию сохтори онҳоро муайян намуда, аз ҷиҳати сохт онҳоро ба гурӯҳҳои алоҳида ҷудо намудааст. Зимнан, дар ҳар навъе аз воҳидҳои халқии ашъори Меҳринисо муаллиф мисолҳои алоҳидаро ҳам дар шакли калимаву ибора ва мақолу зарбулмасал ва ҳам дар шакли пурраи шеърӣ оварда, бо ин роҳ ҷанбаи илмии кори худро мустаҳкамтар намудааст.

Дар фасли дуюми боби мазкур, ки “Нақши таноқуз ё парадокс дар ашъори Меҳринисо” унвон дорад ва ба чигунагии корбурди таноқуз дар ашъори Меҳринисо бахшида шудааст, муаллиф хусусиятҳои назаррасро дар ифодаи чунин фикр дар истифодаи санъатҳои бадеӣ, аз ҷумла ташбеҳ, истиора, тафсил; дар эҷоди робитаи мантиқӣ байни ҷузъҳои

бавучудорандаи таноқуз нишон додааст. Ҳама андешарониҳои муаллиф бо мисолҳои шеърӣ, ки аз эҷодиёти Меҳринисо оварда шудаанд, комилан мувофиқат намуда, тасдиқи пурраи худро пайдо намудаанд.

Дар фасли сеюми боби ҷавузӣ – “Калимабозӣ дар ашъори Меҳринисо” муаллиф дар иртибот ба нақши калимабозӣ ё каламбур дар ашъори Меҳринисо хусусиятҳои шаклию маъноӣ, забонӣ ва ҷанбаи хушоҳангии ин тарзи баёнро аз вижагиҳои назаррас арзёбӣ намудааст, ки қобили қабул аст; чун дар ҳар мисоле, ки муаллиф барои исботи фикри худ аз ашъори шоир овардааст, ҳамин ҷиҳат, яъне хушоҳангию дорои мусиқии махсус будани вожаҳои дохили шеър саҳт эҳсос мешавад. Чанд намунаи шеърӣ, ки муаллифи рисола барои исботи вучуд доштани калимабозӣ дар эҷодиёти Меҳринисо овардааст, комилан бо мавзӯи мавриди баҳси вай мувофиқат менамоянд.

Дар фасли охири боби мазкур – “Муҷазбаёнӣ ва муҳтасаргӯӣ дар эҷодиёти Меҳринисо”, ки ба эҷозу муҳтасарбаёнӣ дар ашъори шоир баҳшида шудааст, муаллиф бар ин андеша аст, ки вижагии назарраси чунин тарзи баён дар эҷодиёти шоир – ин дар эҷоди мазомини зебову дилнишини ишқӣ, ҳаёлпардозҳои шоирона, тарҳрезии моҳиронаи васоити дигари тасвири бадеӣ истифода кардани он аст.

Муаллиф дар қисмати хулосаи боб фикри хешро бо таври муҷаз ҷамъбаст намуда, авомили мазкурро нишонаҳои назарраси ба вучуд омадани вижагиҳои сабқӣ дар ашъори Меҳринисо меҳисобад.

Хулосаи умумии қор низ қобили қабул аст, дар он муаллифи рисола муҳтавои умумии қорро ҷамъбаст карда тавонистааст. Андешаҳои ибрознамудаи муаллиф дар қисмати тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳо қонёқунандаю боварибахш мебошанд.

Феҳристи адабиёти дар диссертатсия истифодашуда бо мавзӯи таҳқиқнамудаи муаллиф таносуби мантиқӣ дошта, эътимоднокии натиҷаҳои тадқиқро комилан таъмин менамоянд.

Дар адабиётшиносии тоҷик ашъори Меҳринисо Бобобекова бори нахуст дар шакли рисолаи диссертатсионӣ мавриди таҳқиқоти бисёрпахлу қарор гирифта, баррасию муайян кардани хусусиятҳои асосии мавзӯӣ, бадеӣ ва сабкии ашъори ӯ аз навгонҳои илмии таҳқиқ маҳсуб мешаванд. Бинобар нав ва актуалӣ будани мавзӯи таҳқиқ, натиҷаҳои онро метавон дар қорҳои минбаъдае, ки иртибот бо назми охириҳои даврони шуравӣ ва даврони Истиқлолияти адабиёти тоҷик доранд, аз ҷумла дар мураттаб сохтани барномаҳои дарсӣ, китобҳои дарсӣ таълимӣ, васоити гуногуни таълимӣ, қорҳои илмӣ-таҳқиқӣ ва дигар навиҳои қорҳои илмӣ-таълимӣ истифода кард.

Вале дар баробари муваффақиятҳо, рисолаи унвонҷӯ Усмониён Нозила аз баъзе камбудихою нуқтаҳои эродшаванда низ ҳолӣ нест, ки вучуди онҳо муваффақиятҳои умумии қорро каме ҳалалдор менамоянд. Аз ҷумла:

1. Ба андешаи мо, фасли дуюми боби 1-умро вобаста ба мавзӯҳои марказии ашъори Меҳринисо бояд ба зерфаслҳои алоҳида тақсим кард. Зеро, ҷунонки аз муҳтавои боби мазкур дида мешавад, дар эҷодиёти шоир чанд мавзӯӣ, аз ҷумла Ватан ва ватандӯстӣ, ваҳдати миллӣ, бузургдошти зан – модар, ишқу муҳаббати инсонӣ, гуманизм ва монанди инҳо ҷилваи маҳсус доранд, ки ба ҷиҳати тавачҷуҳи ҳоссаи шоир бар ин мавзӯҳо теъдоди онҳо аз дигар мавзӯҳои ашъори ӯ ба маротиб зиёд аст. Бинобар ин, вобаста ба фарогирии мавзӯӣ ҳар яке аз онҳоро дар фаслҳои алоҳида ҷой додан бар ҳусни қор ҳусни дигар меафзояд.

2. Бояд қайд намуд, ки дар таҳқиқоти унвонҷӯ ҷанбаи тавсифӣ бештар мушоҳида мешавад ва бар асари он қор бештар хусусияти тавсифу таъриф пайдо менамояд. Ҷун таҳқиқоти илмӣ ғайр аз муайян намудани ҷиҳатҳои мусбату шоистаи тавсифи маҳсули адабиву зеҳнӣ, ҳамчунин, баррасии нуқтаҳои танқидӣ низ ҳаст, ҳубтар мешуд, муаллиф дар мавриди ашъори Меҳринисо аз нуқтаи назари интиқоди илмӣ низ тавачҷуҳ мекард. Масалан, дар ин маврид қайд қардан баҷост, ки дар

ашъори Меҳринисо, чи дар шеърҳои суннатӣ ва чи дар ашъори дар қолаби нав сурудааш, аз нигоҳи арӯз гоҳо шикастҳои вазнӣ ба чашм мерасанд. Агарчи ислоҳи нуқсонҳои вазнӣ бар салоҳияти муаллифи диссертатсия нахоҳад буд, аммо нишон додану муайян кардани онҳо бар хусни кори ӯ меафзуд. Муаллиф метавонист дар як фасли алоҳида ё ҳадди ақал дар қисматҳои муқаддимаи бобҳои минбаъда, ки дар онҳо сухан оид ба бадеият ва хусусиятҳои сабки ашъори Меҳринисо меравад, роҷеъ ба ин мавзӯ каме андешаронӣ намояд. Вале ин мавзӯ аз доираи таҳқиқи муаллиф дур мондааст, вагарна дар ҳақиқат, қимати илмии кор бештар мегашт.

3. Чунонки аз фасли дуҷуми боби дуҷум дида мешавад, санъати истиора дар ашъори Меҳринисо нисбат ба тамоми воситаҳои тасвири бадеӣ қилваи бештар дошта, дар истинод бар таҳлили омории муаллифи диссертатсия, танҳо дар маҷмуаи бузурги шоир - «Оҳанги зиндагӣ» беш аз 590 намуна аз бақоргирии истиораҳои киноӣ ё изофӣ, ки аз тариқи ибора сохта мешаванд, истифода шудаанд. Ин нишон медиҳад, ки дар қиёс бо дигар ороҳои адабӣ назари шоир ба истиора бештар будааст. Теъдоди саҳифаҳои фасле, ки ба санъати истиора бахшида шудааст, дар кор нисбат ба дигар фаслҳои боби мазкур зиёдтар аст. Бинобар ин, хубтар мебуд, истиора ба фасли яқум гузаронида мешуд.

4. Ба андешаи мо, фасли охири боби сеюм, ки ба муҷазбаёнӣ ё қорбурди эҷод дар ашъори Меҳринисо бахшида шудааст, зиёдтар аст. Зеро ҳақиқат ин аст, ки дар шеъри ҳар шоире гунае аз муҷазбаёнӣ ё кӯтоҳбаёнӣ ба чашм мерасад. Ин хусусият аз ҷониби аҳли сухан махсус ҳадафмандона сурат намегирад, он ногаҳонию ноогоҳона аст, зеро шоир гоҳо як матлабро ба тариқи кӯтоҳ, гоҳи дигар мухтасар баён менамояд ва бар он андеша нест, ки сухани худро ҳатман дар шакли муҷазу мухтасар ифода намояд. Бинобар ин, вучуди кӯтоҳбаёнӣ дар шеър, ба хосса шеъри муосирро набояд ҳамчун хусусияти хунарии як шоир маҳсуб донист.

Гирифтани мавзуи мазкур аз фасли охири боби сеюм бар ҳусни кор ҳеч костагиеро ба вучуд намеорад.

5. Дар кор гоҳо хатоҳои имлоӣ, махсусан дар мавриди истифодаи “у”-и дароз дар вожаҳои иқтибосии арабӣ ба чашм мерасанд, ки ислоҳи онҳо салоҳи корро ба вучуд меоварад.

Вале бояд кайд кард, ки эродҳову хатоҳои зикршуда ба ҳеч вачҳ арзиши аслии таҳқиқоти диссертатсионии Нозила Усмонро кам намекунанд, зеро аксари онҳо ислоҳпазиру таҳриршаванда буда, муаллиф метавонад зимни омодамоии монографияи илмӣ бар онҳо тавачҷух зоҳир намояд.

Автореферати диссертатсия ҳам муҳтаво ва мавзуи умумии онро пурра инъикос менамояд. Мақолаҳои дар охири автореферат дарҷгардида, ки иборат аз 6 номгӯ мебошанд, бо мавзуи кор комилан мувофиқат намуда, ҳамагӣ дар маҷаллаҳои аз ҷониби ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҚОА ФР тасдиқшуда ҷой гардидаанд.

Аннотатсияи диссертатсия, ки бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ дар охири автореферати диссертатсия оварда шудаанд, моҳияти илмии диссертатсияи мазкурро ба таври фишурда инъикос менамоянд.

Ҳамин тариқ, диссертатсияи Усмониён Нозила Усмон дар мавзуи «Меҳринисо ва хусусиятҳои мавзӯӣ, бадеӣ ва сабкӣ ашъори ӯ», ки таҳти роҳбарии доктори илмҳои филологӣ Саидҷаъфаров Озод Шовалиевич иҷро шудааст, кори илмию таҳассусӣ ба охиerrasида буда, арзишманд доништа мешавад.

Мутобиқати таҳассуси илмии довталаб ба дараҷаи илмӣ.

Диссертатсия Усмониён Нозила Усмон дар мавзуи «Меҳринисо ва хусусиятҳои мавзӯӣ, бадеӣ ва сабкӣ ашъори ӯ» ба талаботи бандҳои 31-37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми

филология аз рӯйи ихтисоси 10. 01. 01. – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ сазовор мебошад.

Тақриз дар ҷаласаи кафедраи назария ва таърихи адабиёти Донишқадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 6-уми августи соли 2022, суратҷаласаи №1 муҳокима ва тасдиқ гардид.

Дар ҷаласаи кафедра иштирок доштанд: 16 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарофдор» – 16, «зид» – нест, «бетароф» – нест.

Раиси ҷаласа:

номзади илми филология, дотсент,
мудири кафедраи назария ва таърихи адабиёти
Донишқадаи давлатии забонҳои
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Шамсов Н. С.

Эксперт:

номзади илми филология, дотсенти
кафедраи назария ва таърихи адабиёти
Донишқадаи давлатии забонҳои
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Олимӣ Х. Х.

Котиби илмии ҷаласа:

номзади илми филология, дотсенти
кафедраи назария ва таърихи адабиёти
Донишқадаи давлатии забонҳои
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Боев Ш. Э.

Имзоҳои н.и.ф. Шамсов Н.С., Олимӣ Х. Х.
ва Боев Ш. Э. – ро тасдиқ мекунам:
Мудири шуъбаи кадрҳои
ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода

Начмуддинов Ш. М.

734019, ш. Душанбе, кӯчаи
Ф.Муҳаммадиев 17/6., тел.(+992 37) 232-50-00;
E-mail: shamsov1960@mail.ru.
8-уми августи соли 2022